

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Obor č.14: Pedagogika, psychologie, sociologie a problematika volného času

**Psychická onemocnění u dětí a mládeže a jejich
prevence**

**Nikola Vlášková
Středočeský kraj**

Benešov 24. 03. 2020

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Obor č.14: Pedagogika, psychologie, sociologie a problematika volného času

**Psychická onemocnění u dětí a mládeže a jejich
prevence**

**Mental diseases of children and youth and their
prevention**

Autoři: Nikola Vlášková

Škola: Obchodní akademie Neveklov, Školní 303, 257 56 Neveklov

Kraj: Středočeský

Konzultant: Mgr. Miroslava Hulanová

Benešov 24. 03. 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci SOČ vypracoval/a samostatně a použil/a jsem pouze prameny a literaturu uvedené v seznamu bibliografických záznamů.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze soutěžní práce SOČ jsou shodné.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů.

V Benešově dne 24. 03. 2020.....

Nikola Vlášková

Anotace

Autor: Nikola Vlášková

Název práce: Psychická onemocnění u dětí a mládeže a jejich prevence

Práce vznikla jako SOČ práce studentky třídy 3. A Obchodní akademie Neveklov, oboru Ekonomické lyceum.

Cílem práce je pojmenovat hlavní psychická onemocnění u dětí a mladistvých a zjistit jejich rozsáhlost.

Práce se skládá z teoretické části, kde je popsáno základní členění psychických poruch, jaké jsou nejčastější poruchy s četností a jejich léčba. Následující část obsahuje dotazníkové šetření zkoumající informovanost žáků o dané problematice. Rozhovory s odborníky ke zjištění bližších informací a ověření již zjištěných a mimo jiné i návrh na zlepšení prevence výskytu psychických poruch.

Klíčová slova: psychické nemoci, psychika, psychologie dětí

Annotation

Nikola Vlášková

Mental diseases in children and youth and their prevention

The work was created as a SOČ work of a student of class 3. A Business Academy Neveklov, specialization Economic Lyceum.

The aim of this work is to name the main mental illnesses in children and adolescents and to find out their extent.

The work consists of a theoretical part, which describes the basic classification of mental disorders, what are the most frequent disorders with frequency and their treatment. The following part contains a questionnaire survey examining pupils' awareness of the issue. Interviews with experts to find out more information and verify already identified and, inter alia, a proposal to improve the prevention of psychiatric disorders.

Key words: mental illness, psyche, psychology of children

Obsah

Úvod.....	4
1. Základní členění.....	5
1.1 Neurotické poruchy a nepřizpůsobené reakce na frustraci.....	5
1.2 Specifické poruchy osobnosti a chování (psychopatie)	5
1.3 Psychózy.....	6
1.4 Behaviorální syndromy a fyziologické poruchy	6
2. Vznik psychických onemocnění	7
2.1 Obsedantně kompulzivní porucha	7
2.2 Deprese.....	7
2.3 Mentální anorexie.....	7
2.4 ADHD	8
3. Četnost psychických onemocnění.....	9
3.1 Četnost vybraných diagnóz u dětí 0-14 let	9
3.2 Četnost vybraných diagnóz u dětí 15-19 let.....	10
4. Léčba psychických onemocnění	12
4.1 Medikace	12
4.2 Psychoterapie.....	12
5. Praktická část	13
5.1 Cíle praktické části	13
5.2 Dotazníkové šetření.....	13
5.3 Rozhovory	17
5.3.1 Rozhovor s Mgr. Janem Konopáskem.....	17
5.3.2 Rozhovor s PaedDr. Zdenou Kašparovou	18
5.4 Návrh na zlepšení prevence.....	20
Závěr	21

Úvod

Dnešní doba přináší mnoho starostí, lidé jsou pod psychickým tlakem díky moderní technologii i všeobecnému spěchu, chaosu a úkolům, které musejí denně řešit. Děti se musejí vyrovnávat se stresem ze školy, ze vztahů mezi sebou ale i rodinnými problémy. Často se, mnohdy i nevědomky, dostanou k drogám, jako jsou cigarety nebo alkohol. Dospělí řeší starosti s prací, finanční situací a rodinou. Nejohroženější skupinou jsou mladiství, kteří musí řešit jak dětské problémy, tak i ty ze života dospělých.

Problémy negativně ovlivňují psychiku jedince, a proto mohou v konečném důsledku vést až k psychickým nemocem, nebo, a to hlavně u mladistvých, ke špatným návykům jako jsou drogy, gambling a nebo všemožné porušování zákona. Cílem této práce je pojmenovat hlavní psychická onemocnění u dětí a mladistvých a zjistit jejich rozsáhlost.

Práce se v odborné části věnuje psychickým onemocněním u dětí a mládeže. Objasňuje, co jsou vlastně psychické poruchy, jejich druhy a možné příčiny. Rovněž popisuje způsoby diagnostiky, možného léčení jejich vliv na život jedince. Dále práce obsahuje rozhovor o výskytu, příčinách a četnosti onemocnění ve věkovém rozmezí 0 – 19 let s Mgr. Janem Konopáskem a PaedDr. Zdenou Kašparovou.

Součástí práce je i zpracování a analýza dotazníku svého šetření, které se zabývá povědomím o psychických nemocech u žáků, způsobech prevence a pomoci.

1. Základní členění

„Psychická nemoc je označení pro některé psychické procesy, projevující se v myšlení, prožívání a chování člověka, znesnadňující jeho fungování ve společnosti.“¹

1.1 Neurotické poruchy a nepřízpůsobené reakce na frustraci

Neuróza je v moderní psychologii převážně vykládána jako duševní nerovnováha způsobená psychickým stresem. V současné době se častěji objevuje označení v podobě širší kategorie „neurotické poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy“. Do neurotických poruch patří neurastenie, která se projevuje duševní únavou, snížením duševního výkonu a fyzickou slabostí po minimální námaze. Bývá důsledkem chaotického režimu a neplánovitosti.

Neurastenii jsou blízké somatoformní poruchy, které mají subjektivní tělesné symptomy spojené s depresí a úzkostí na pozadí životních obtíží. Mezi somatoformní poruchy patří především obsedantně kompulzivní poruchy, při kterých má nemocný obsedantní myšlenky nebo nutkavé úkony popř. obojí. Také sem patří disociativní poruchy, kde selektivní myšlení vytěsňuje traumatizující zážitky z vědomí a transformuje je do nejrůznějších symptomů jako např. podvědomě účelové tělesné demonstrace. Dále sem patří fobické úzkostné poruchy.

1.2 Specifické poruchy osobnosti a chování (psychopatie)

Představují trvalé abnormální odchylky od způsobů, kterými člověk v dané kultuře optimálně vnímá, myslí, cítí a hlavně utváří vztahy k druhým.

„Specifické poruchy osobnosti se dělí podle převládajících projevů na řadu typů, které se vzájemně často překrývají (paranoidní – podezíravost zkreslující vnímání, schizoidní – uzavřenost, asociální – bezohlednost a nezodpovědnost, emočně nestabilní – impulzivní agrese, hysterionická – teatrální strhávání pozornosti, anankastická - chladné puntičkářství a paličatost, anxiózní – napětí a nejistota v kontaktu, závislá – nerozhodnost a podrobnost).“²

¹PráceOZP. Duševní onemocnění. praceozp.cz [online]. [cit. 2020-01-03]. Dostupné z:

<https://www.praceozp.cz/content/du-evn-onemocn-n>

² ČAČKA, Otto. Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace. Str. 345 Brno: Doplněk, 2000. ISBN 1081-171-2000.

Poruchy osobnosti a chování se dále dělí na návykové a impulzivní poruchy (patologické hráčství, kleptomanie), poruchy pohlavní identity (transsexualismus), poruchy sexuální preference (fetišizmus, exhibicionismus a pedofilie) a psychické a behaviorální poruchy spojené se sexuálním vývojem a orientací.

1.3 Psychózy

Psychotické syndromy jsou nejzávažnější poruchy psychického vývoje vedoucí k výraznějším změnám v sociálním zařazení. Psychotické syndromy nebývají v mládí ještě vyhraněné, chybí některé typické symptomy. Někteří autoři proto hovoří spíše jen o prepsychotických stavech. U schizofrenie je osobnost postižena ve svých nejpodstatnějších funkcích, ztrácí pocit individuality, jednotnosti a autonomie. „*Nejobvyklejšími typy schizofrenie jsou paranoidní schizofrenie (zde nejvýraznější perzekuční bludy a vztahovačnost), hebefrenní schizofrenie (obv. v 15-25 letech, významná změna efektivit, povrchnost, nepřiměřenost, chichotání atp.), katatonii schizofrenie (výrazné psychomotorické poruchy – hyperkineze až stupor, živé halucinace) a nediferencovaná schizofrenie (žádná diagnostická charakteristika nepřevládá).*“³

1.4 Behaviorální syndromy a fyziologické poruchy

Mentální bulimie je nemoc, kdy se osoba potýká se záchvaty přejídání a poté přehnanou kontrolou tělesné váhy se snahou ji jakýmkoli způsobem snížit.

Mezi další Behaviorální syndromy a fyziologické poruchy patří též mentální anorexie a neorganické poruchy spánku s primárně emočními faktory zahrnujícími dyssomnii (psychogenní poruchu týkající se kvality a kvantity spánku – nespavost, ospalost a záchvaty spánku) a parasomnii (abnormální epizodické události související s vývojem – noční děsy a noční můry).

³ČAČKA, Otto. Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace. Str. 346 Brno: Doplněk, 2000. ISBN 1081-171-2000.

2. Vznik psychických onemocnění

2.1 Obsedantně kompulzivní porucha

Obsedantně kompulzivní porucha, dále jen OCD, je jedna z nejčastějších psychických onemocnění u dětí a dospělých. Jejími charakteristickými znaky jsou úzkosti, pocity napětí a přítomnost obsesí a kompulzí. „*Obsese jsou vtíravé, stále se opakující myšlenky, které v člověku vyvolávají silnou úzkost a pocity napětí, jichž se chce zbavit.*“⁴Kompulzivní chování, tedy nutkavé a většinou ritualizované, pomáhá snížit úzkosti a potlačit obsedantní myšlenky.

Příčiny OCD jsou zatím neznámé, jedná se o multifaktoriální poruchu, protože se na jejím vzniku podílí více faktorů. Jedním z faktorů může být výchova v rodině. Vznik OCD souvisí částečně i s genetikou, avšak jen díky vrozené přecitlivělosti a neurotickému ladění.

2.2 Deprese

Deprese je jedna z dalších velmi častých psychických nemocí, která se vyznačuje smutnou náladou, zpomaleným myšlením a zpomalenou psychomotorikou. Mezi první znaky deprese jsou zařazeny pocity napětí, úzkost, nechutenství a poruchy spánku. Člověk trpící depresí nedokáže cítit potěšení nebo radost a nemá chuť dělat běžné každodenní aktivity. Dle intenzity se dělí na lehkou, střední a těžkou.

Příčiny deprese nejsou jasně známé, jedná se o multifaktoriální poruchu. Mezi nejdůležitější faktory patří vývoj v dětství, stres, rodinná a pracovní situace nebo může být vrozená.

2.3 Mentální anorexie

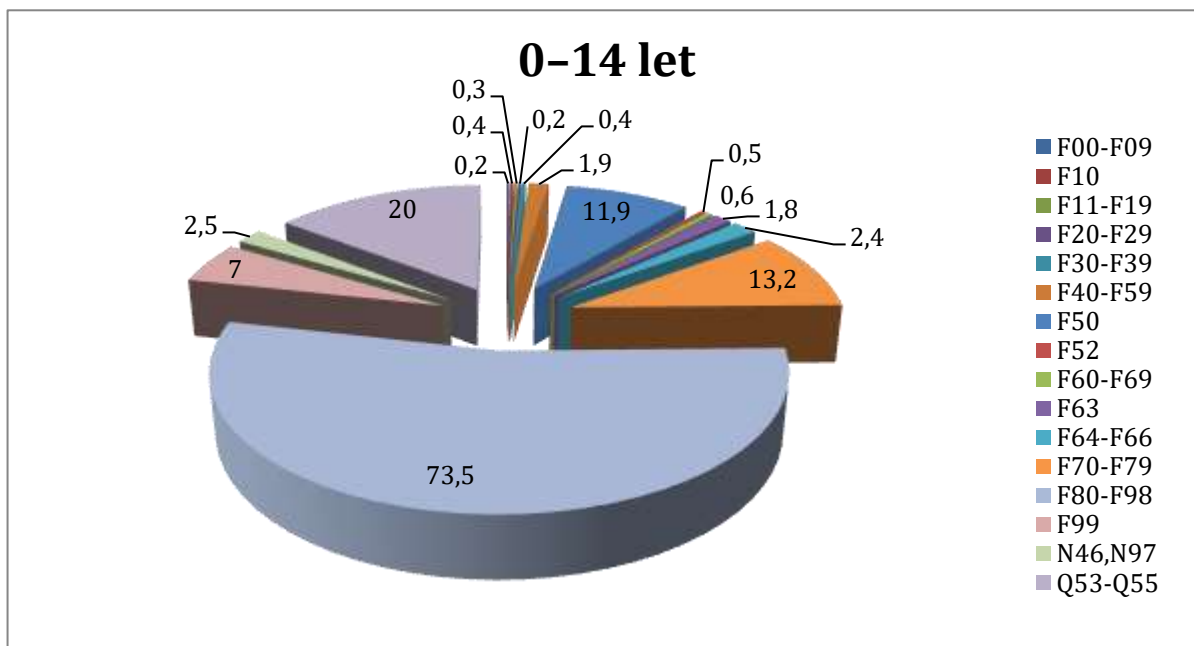
Mentální anorexie patří do poruch příjmu potravy. Jedná se především o stav, kdy nemocný nevnímá své tělo reálně a snaží se snížit svou tělesnou hmotnost, a to nadměrným cvičením, vyprovokovaným zvracením a hladověním. Za touto poruchou stojí zejména genetika, nízké sebevědomí, emoční labilita a sociálně-kulturní faktory.

⁴ JIRKŮ STRAKOVÁ, Lucie. Obsedantně kompulzivní porucha u dětí a dospívajících, příručka pro terapeutu, psychology i rodiče, str. 7 Praha: Pasparta Publishing, s.r.o., 2018. ISBN 978-80-88163-89-3.

2.4 ADHD

Hlavním znakem hyperkinetické poruchy ADHD je nadměrná aktivita, neovládání svého chování a nepozornost. Potíže nastávají, když je osoba s touto poruchou nucena vykonávat delší dobu nějakou činnost a soustředit se. Nemocný mívá nekontrolované projevy emocí. Příčiny jsou opět neznámé, ale uvažuje se o vrozenosti nebo komplikacích při těhotenství a porodu.

3. Četnost psychických onemocnění

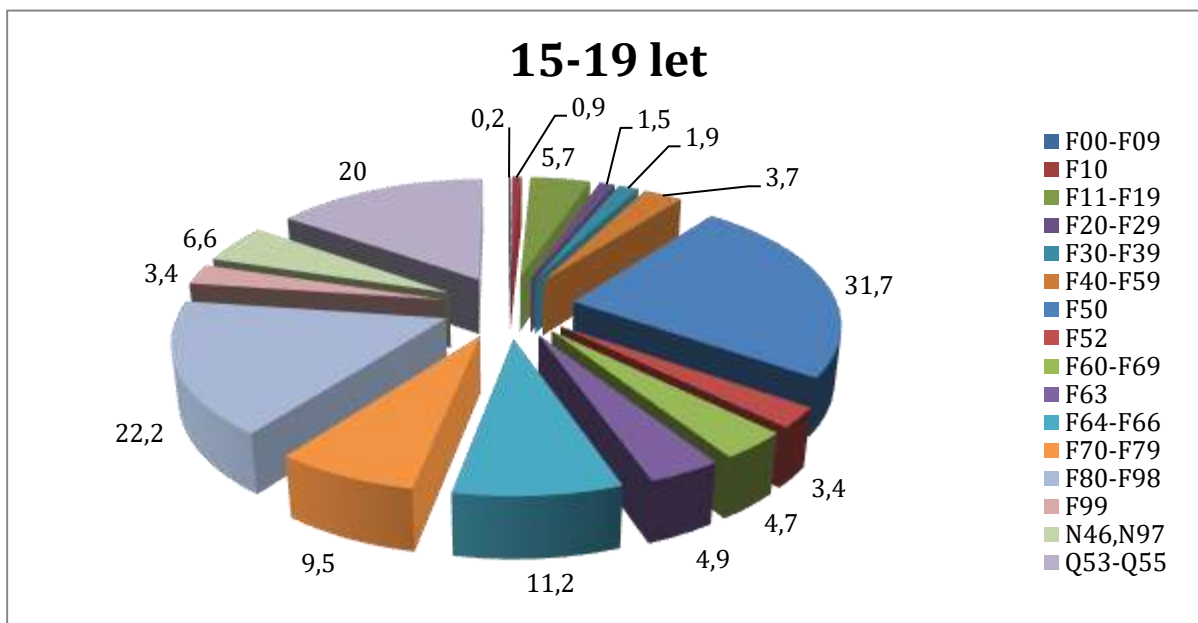

Graf 1- Četnost vybraných diagnóz u dětí 0-14 let

3.1 Četnost vybraných diagnóz u dětí 0-14 let

Jak ukazuje graf č. 1, nejčastější diagnózou u dětí, od narození do 14. roku života, jsou F80-F98 (vývojové poruchy v dětství a adolescenci) kam patří poruchy řeči a dětský autismus, se 73,5 procenty. Další velmi časté diagnózy jsou Q53-Q55 (vývojové poruchy mužských pohlavních orgánů) zastoupená 20 procenty, F70-F79 (mentální retardace) s četností 13,2 procent a s 11,9 procenty F50 (poruchy příjmu potravy). Naopak nejméně časté jsou F00-F09 (organické duševní poruchy) a F20-F29 (schizofrenie) s pouhými 0,2 procenty.

3.2 Četnost vybraných diagnóz u dětí 15-19 let

Graf 2 - Četnost vybraných diagnóz u dětí 15-19 let

Jak ukazuje graf č. 2 nejčastějšími psychickými nemocemi u dětí od 15 do 19 let jsou F50 (poruchy příjmu potravy) se 31,7 procenty, F80-F98 (vývojové poruchy v dětství a adolescenci) s 22,2 procenty a s 11,2 procenty F64-F66 (sexuální poruchy/deviace). Nejmenší výskyt je u F00-F09 (organických duševních poruch), jen 0,2 procenta.

Tabulka 1 - Četnost psychických onemocnění

Četnost psychických onemocnění	V	
	procentech	
Vybrané diagnózy	0–14 let	15-19 let
organické duševní poruchy (F00-F09)	0,2	0,2
poruchy vyvolané alkoholem (F10)	0,4	0,9
poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami (F11–F19)	0,3	5,7
schizofrenie (F20–F29)	0,2	1,5
afektivní poruchy (F30–F39)	0,4	1,9
neurotické poruchy (F40–F48, F50–F59)	1,9	3,7
z toho poruchy příjmu potravy (F50)	11,9	31,7
sexuální dysfunkce (F52)	0,5	3,4
poruchy osobnosti (F60–F63, F68–F69)	0,6	4,7
z toho patologické hráčství (F63.0)	1,8	4,9
sexuální poruchy/deviace (F64–F66)	2,4	11,2
mentální retardace (F70–F79)	13,2	9,5
vývojové poruchy v dětství a adolescenci (F80–F98)	73,5	22,2
neurčená duševní porucha (F99)	7	3,4
neplodnost (N46,N97)	2,5	6,6
Vývojové poruchy mužských pohlavních orgánů (Q53–Q55)	20	20

Tabulka obsahuje jednotlivé psychické poruchy s příslušným označením, použitým v grafu č. 1 a č.2, a procentuálním vyjádřením četnosti dané poruchy v určitém věku.

4. Léčba psychických onemocnění

4.1 Medikace

Nejčastější metodou léčby psychických nemocí je nasazení psychofarmak, která působí na nervový systém. Využívají se k uklidnění nebo naopak nabuzení a k posílení integrity myšlení. Většina léků na psychické nemoci je na předpis psychiatra nebo praktického lékaře, ale existuje celá řada volně prodejných přípravků, které údajně pomáhají také.

Psychofarmaka se dělí na psychostimulancia (používané na narkolepsii), hypnotika (k léčbě poruch spánku a úzkostí), nootropika a kognitiva (léčba demencí), antidepressiva (léčba depresí a podobných stavů), antimanika (manické poruchy) a antipsychotika (léčí schizofrenii a akutní psychózy).

4.2 Psychoterapie

Důležitou složkou léčby psychických nemocí je terapie neboli léčba rozhovorem. U lehčích a středně těžkých poruch se používá jako jediný léčebný prostředek, u těžších poruch se používá v kombinaci s léky. Nejpoužívanější druhy jsou: psychodynamická-hlubinná (odkrývání nevědomých konfliktů a vypořádávání se s nimi), humanistická (zaměřuje se na přítomnost), kognitivně-behaviorální (změna myšlení a pohledu na věci) a interpersonální (zaměřená na mezilidské vztahy klienta). Terapie má většinou nastavený cíl, kterého se snaží klient i terapeut dosáhnout pravidelnými sezeními. Jedno sezení trvá přibližně 45 – 60 min.

5. Praktická část

5.1 Cíle praktické části

Cílem této části je zjištění povědomí o psychických nemocech pomocí dotazníkového šetření a zjištění bližších informací o duševních poruchách u dětí a mladistvých od odborníků.

5.2 Dotazníkové šetření

Dotazníky byly zadávány prezenční formou žákům, a to na Obchodní akademii Neveklov a ZŠ Bystřice, od 15 do 18 let. Výsledky byly zanalyzovány a zaznamenány do jednotlivých tabulek ke každé otázce.

Tabulka 2 - Otázka 1. Uveďte co je dle vás psychická nemoc

Otázka 1. Uveďte co je dle vás psychická nemoc	
Odpověď	Četnost
Když má někdo problémy	8
Nevím	4
Porušení mozku	5
Deprese	2
Demence	5
Když někdo potřebuje pomoc psychiatra	2
Duševní porucha	7

Tabulka 3 - Otázka 2. Znáte nějaká psychická onemocnění?

Otázka 2. Znáte nějaká psychická onemocnění? Uvedte jaká	
Odpověď	Četnost
Ano	35
Ne	12
Uvedená onemocnění	Četnost
Deprese	27
Schizofrenie	4
Demence	7
Autizmus	5
Úzkosti	2
ADHD	4

Tabulka 4 - Otázka 3. Kde jste se s tímto onemocněním setkali

Otázka 3. Kde jste se s tímto onemocněním setkali	
Odpověď	Četnost
Okolí	19
Ve škole	15
MHD	1
Internet	5
Nesetkal jsem se	9

Tabulka 5 - Otázka 4. Domníváte se že může i zdánlivě zdravý člověk trpět skrytým psychickým onemocněním?

Otázka 4. Domníváte se, že může i zdánlivě zdravý člověk trpět skrytým psychickým onemocněním?	
Odpověď	Četnost
Ano	38
Ne	9
Uvedená onemocnění	Četnost
Deprese	25
Demence	4
Závislost	4
Neuvedeno	5
Schizofrenie	3
ADHD	3

Tabulka 6 - Otázka 5. Co může být příčinou (startérem) psychického onemocnění?

Otázka 5. Co může být příčinou (startérem) psychického onemocnění	
Odpověď	Četnost
Šikana	17
Úmrtí	7
Genetika	6
Rodinné problémy	5
Neuvedeno	6
Šok	4

Tabulka 7 - Otázka 6. Dají se psychické nemoci léčit?

Otázka 6. Dají se psychické nemoci léčit?	
Odověď	Četnost
Ano	39
Ne	8
Uvedená onemocnění	
V léčebně	10
Léky	19
Psychiatr	8
Psycholog	9
Neuvedeno	5

Tabulka 8 - Otázka 7. Může laik pomoci člověku s psychickou poruchou?

Otázka 7. Může laik pomoci člověku s psychickou poruchou?	
Odověď	Četnost
Ano	27
Ne	20
Uvedená onemocnění	
Komunikace	14
Podpora	16
Kamarád	5

Tabulka 9 - Otázka 8. Řešili jste problematiku psychických onemocnění?

Otázka 8. Řešili jste problematiku psychických onemocnění?	
Odověď	Četnost
Škola - výuka	21
Škola - kamarádi	18
Rodiče	12
Jiné - kde	1
Neuvedeno	4
Jiné - odověď	
Internet	1

„Psychoterapie, medikace (léky)“

9. Je možno v dnešní společnosti snížit množství psychicky nemocných dětí a mládeže, nebo lze očekávat pouze vzestupnou tendenci?

„Nemohu mluvit za celou společnost, ale z mých zkušeností a z doslechu od kolegů mohu říci, že se zvyšuje množství psychoterapeuticky léčených pacientů a zvyšuje se procento lidí užívajících antidepresiva. Souvisí to s nároky dnešní společnosti – tlak na výkon, mnoho možností a informací, které útočí na naše limity a odolnost.“

5.3.2 Rozhovor s PaedDr. Zdenou Kašparovou

Otázky a odpovědi.

1. Jaká jsou nejčastější psychická onemocnění u dětí a mládeže?

„Různé neurózy, úzkosti, poruchy chování a pozornosti (ADHD), psychomotorický neklid, stresy, pocity smutku“

2. Proč zrovna tato?

„Z diskuse s uvedenou cílovou skupinou vyplývá, že vyplývají z problémů doma (hádky mezi rodiči, boj o děti při rozvodu), ze strachu dětí z rozvodu rodičů, ze špatných vztahů mezi sourozenci, dále jsou to nevhodní kamarádi, parta, strach ze samoty, šikana ve škole, užívání návykových látek, neúspěšnost (ve škole, ve sportu)“

3. Jaký je původ psychických poruch?

„Jde o genetické dispozice, další původ může být získaný v průběhu raného dětství, ze špatných životních zkušeností, z citlivosti až přecitlivělosti v sociálním prožívání“

4. Jak velkou roli hraje v procesu psychických onemocnění rodina?

„Rodina hraje v podstatě zásadní roli, další roli hraje předškolní výchova v různých zařízeních, školní prostředí“

5. Dá se psychickým onemocněním předcházet? Pokud ano, jakým způsobem.

„Pouze z části.“

Z části záleží na prostředí, ve kterém dotyčný vyrůstá, na způsobu výchovy, na vyhledání okamžité odborné pomoci v případě potřeby, na ochotě respektovat doporučení odborníků.“

6. Má veřejnost povědomí o problematice psychických onemocnění dětí a mládeže?

„Nečetla jsem žádnou studii o povědomí veřejnosti o psychických onemocnění dětí a mládeže, nedokážu objektivně posoudit.“

7. Jak psychické nemoci v mládí ovlivňují následně život v dospělosti?
„Ovlivňují partnerské vztahy, vztah k dětem a jejich výchovu, vztah k okolí, pracovní vztahy, obecně vztahy, postoj k vlastní osobě, míru sebevědomí, sebeúcty“

8. Jakými způsoby se dají psychická onemocnění léčit?
*„Nejprve je nutné vlastní uvědomění si problému, motivace k léčbě, pomoc odborníků, různé terapie, v neposlední řadě medikace
Také volnočasové aktivity, komunikace (s přáteli, ...), nalezení vlastního efektivního způsobu
„léčby“, relaxace“*

9. Je možno v dnešní společnosti snížit množství psychicky nemocných dětí a mládeže, nebo lze očekávat pouze vzestupnou tendenci?
„Odpověď může být pouze spekulací. Z mého pohledu lze očekávat vzestupnou tendenci.“

5.4 Návrh na zlepšení prevence

U většiny psychických poruch nelze jasně určit jedinou příčinu, proto je také těžké těmto nemocem předcházet. Psychické poruchy bývají často vrozené, nebo se vyvinou už v poměrně nízkém věku v závislosti na výchově. Proto by bylo dobré, kdyby psychicky nemocní jedinci vůbec děti neměli, ale je třeba, aby se maximálně snažili zajistit jim šťastné a bezproblémové dětství. Jak je uvedeno výše, velký vliv má především rodina. Když bude dítě umístěno ve stabilní úplné rodině, šance na získání psychické poruchy se výrazně zmenší.

Další velkou příčinou jsou traumata a stres. Když dítě prožije nějaký velký šok, jako například únos, je pak pochopitelné, že to na jeho psychice zanechá velkou stopu. Rodiče by se proto měli snažit o maximální bezpečí dítěte. Když je dítě pod nátlakem stresu, ať už kvůli škole nebo mimoškolním aktivitám, může to na jeho psychiku působit taktéž velmi negativně. Dítě o sobě začne pochybovat, nebude si jisté samo sebou ani tím, kým doopravdy je a co v životě chce, proto je důležité, aby na dítě nepadal přílišný stres.

Stres obecně je velmi špatná věc, jak pro děti, tak samozřejmě pro dospělé. V dnešní době to není už jen stres ze školy nebo práce, ale také obavy o zapadnutí do kolektivu. Na dnešní mládež tlačí hodně sociální sítě, které v podstatě diktují, jak má kdo vypadat, co má nosit, jak se učesat a tak dále. Proto je lepší sociální sítě omezit.

Závěr

Tato práce se zabývá psychickými onemocněními u dětí a mládeže a jejich prevencí. Psychické nemoci u dětí a mládeže jsou v poslední době velmi časté téma. Duševně nemocných dětí přibývá.

Cílem práce bylo pojmenování hlavních psychických onemocnění u dětí a mladistvých a zjištění jejich rozsáhlosti.

V teoretické části proběhlo zjišťování informací o psychických nemocech pomocí odborné literatury. Byly zjištěny hlavní psychické nemoci, které postihují děti i mládež a ze statistiky i jejich četnost. Nejčastější diagnózou u dětí a mladistvých jsou poruchy řeči a dětský autismus, vývojové poruchy mužských pohlavních orgánů, mentální retardace, poruchy příjmu potravy. Naopak nejméně časté jsou organické duševní poruchy, schizofrenie.

V praktické části jsou tyto informace pak doplněny a ověřeny odborníky, kteří v rozhovoru ochotně odpověděli na všechny otázky. Tímto byl splněn hlavní cíl práce.

Během práce avšak vznikly další dva cíle a to: zjistit jak informovaná je veřejnost a navrhnout možné zlepšení prevence. Pro účely splnění těchto cílů bylo provedeno dotazníkové šetření u žáků od 15 do 18 let na Základní škole v Bystřici a na Obchodní akademii Neveklov, které poukázalo na poměrně nízké povědomí mladistvých o psychických nemocech. Jako poslední část byl vypracován návrh na zlepšení prevence výskytu psychických nemocí u dětí a mládeže. K jeho vypracování byly použity všechny doposud získané podklady o vzniku psychických nemocí. Základním „kamenem“ je vytvoření klidného, milého, ale podnětného rodinného prostředí, v němž jsou minimalizovány faktory stresu. To samé pak platí i o prostředí školním – tady jde hlavně o vyloučení takových zážitků, jako je šikana, ponižování, zneužívání.

Dnešní doba přináší celou řadu stresových situací. Aniž bychom si to uvědomovali, stres přináší i moderní technologie, které předávají určité informace. Pod jejich vlivem se rovněž mohou rozvinout duševní poruchy. Tady je pak největší prevencí plnohodnotné prožití volného času – sport, příroda a přímá komunikace s okolím.

Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura

JIRKŮ STRAKOVÁ, Lucie. Obsedantně kompulzivní porucha u dětí a dospívajících, příručka pro terapeutu, psychology i rodiče. Praha: Pasparta Publishing, s.r.o., 2018. ISBN 978-80-88163-89-3.

ČAČKA, Otto. Psychologie duševního vývoje dětí a dospívajících s faktory optimalizace. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 1081-171-2000.

Moje zdraví Nemoci Mentální anorexie Mojezdravi.cz [online]. [2020-01-12]. Dostupné z: <https://www.mojezdravi.cz/nemoci/mentalni-anorexie-1879.html>

Cmhcd O-dusevnich-nemocech Psychologie-deti-a-mladistvych-do-18-let Cmhcd.cz [online]. [2020-01-12]. Dostupné z: <http://www.cmhcd.cz/stopstigma/o-dusevnich-nemocech/psychologie-deti-a-mladistvych-do-18-let/psychicke-poruchy-se-zacatkem-v-detstvi-a-dospivan/>

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR Tematické řady UZIS.cz [online]. [2020-01-15]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=vystupy--tematicke-rady&id=767>

Pfyziolmysl Přehled psychofarmak Pfyziolmysl.upol.cz [online]. [2020-01-17]. Dostupné z: <http://pfyziolmysl.upol.cz/?p=2695>

Lékárna Léky na předpis používané v psychiatrii Lékárna.cz [online]. [2020-01-17]. Dostupné z: <https://www.lekarna.cz/leky-na-predpis-psychiatrie/>

Rehabilitace Psychoterapie – co to je a jak probíhá? Rehabilitace.info [online]. [2020-01-17]. Dostupné z: <https://www.rehabilitace.info/zdravotni/psychoterapie-co-to-je-a-jak-probiha/>

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Četnost psychických onemocnění	11
Tabulka 2 - Otázka 1. Uved'te co je dle vás psychická nemoc	13
Tabulka 3 - Otázka 2. Znáte nějaká psychická onemocnění?	14
Tabulka 4 - Otázka 3. Kde jste se s tímto onemocněním setkali	14
Tabulka 5 - Otázka 4. Domníváte se že může i zdánlivě zdravý člověk trpět skrytým psychickým onemocněním?	15
Tabulka 6 - Otázka 5. Co může být příčinou (startérem) psychického onemocnění?	15
Tabulka 7 - Otázka 6. Dají se psychické nemoci léčit?	16
Tabulka 8 - Otázka 7. Může laik pomoci člověku s psychickou poruchou?	16
Tabulka 9 - Otázka 8. Řešili jste problematiku psychických onemocnění?	16

Seznam grafů

Graf 1- Četnost vybraných diagnóz u dětí 0-14 let	9
Graf 2- Četnost vybraných diagnóz u dětí 15-19 let	10